

Bruselis, 2014 07 08
COM(2014) 451 final

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

Informuotumo apie padėtį didinimas gerinant jūrų stebėjimo institucijų bendradarbiavimą: tolesni veiksmai kuriant bendrą ES jūrų srities dalijimosi informacija aplinką

{SWD(2014) 224 final}
{SWD(2014) 225 final}

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

Informuotumo apie padėtį didinimas gerinant jūrų stebėjimo institucijų bendradarbiavimą: tolesni veiksmai kuriant bendrą ES jūrų srities dalijimosi informacija aplinką

1. Įvadas

Vienas iš pagrindinių Sąjungos integruotos jūrų politikos strateginių tikslų – gerinti jūrų stebėjimo institucijų keitimąsi informacija, kuris taip pat yra svarbus elementas kuriant Jūrų saugumo strategiją¹. Mūsų jūrų ir vandenynų saugumo stiprinimas – taip pat labai svarbi mėlynosios augimo darbotvarkės, kuria siekiama užtikrinti augimą ir darbo vietų kūrimą, dalis.

ES jūrų srities bendros dalijimosi informacija aplinkos kūrimas (jūrų srities BDIA, angl. santrumpa *CISE*) yra nuolatinis tarpusavio bendradarbiavimo procesas, aptartas jau dviejuose Komisijos komunikatuose 2009 m. ir 2010 m.². Tarp teigiamų rezultatų paminėtini geresnis ES agentūrų bendradarbiavimas, ES lygmens iniciatyvos keliuose jūrų sektoriuose ir įvairios nacionalinio lygmens iniciatyvos. Bendros jūrų srities dalijimosi informacija aplinkos kūrimą palaiko valstybių narių suinteresuotosios šalys, Taryba ir Europos Parlamentas³.

Valstybių narių institucijos atlieka daug skirtingų stebėjimo veiklos funkcijų, kurių dauguma būtinos siekiant vykdyti dabartinius įpareigojimus pagal ES teisę ir užtikrinti mūsų jūrų bei vandenynų saugą ir saugumą. Tokioms funkcijoms atlikti reikia specialių žinių ir išteklių įvairiose srityse, kaip antai gynybos, muitinių, sienų kontrolės, bendrosios teisėsaugos, žuvininkystės kontrolės, jūrų aplinkos apsaugos ir (arba) reagavimo į taršą, taip pat jūrų saugumo ir saugos.

Su jūra susijusios rizikos ir grėsmių nevaržo nacionalinės ar administracinės sienos, taigi atvira jūrų erdvė gali būti joms palanki. Kadangi minėtos valdžios institucijos susiduria su didėjančia rizika jūroje, o jų veiklos ir finansiniai ištekliai riboti, optimizuoti keitimąsi informacija būtų veiksmingiau ir ekonomiškai efektyviau. Visų stebėjimo veiklos dalyvių siekis yra turėti galimybę laiku priėti prie aktualios ir kiek įmanoma tikslios informacijos, būtinos jų veiklai vykdyti, o taip pat sklandžiai keistis informacija tarp sistemų, koordinavimo centrų bei patruliavimo ir stebėjimo priemonių (laivų, lėktuvų, palydovų ir pan.).

Šio komunikato tikslas – įvertinti dabartinę padėtį ir remiantis dabartiniais pasiekimais nustatyti tolesnės veiklos sritis.

2. Kas yra jūrų srities BDIA ir kokia jos nauda?

Jūrų srities BDIA yra savanoriško bendradarbiavimo procesas Europos Sąjungoje, kuriuo siekiama toliau skatinti jūrų stebėjimo veikloje dalyvaujančias institucijas aktyviau dalytis atitinkama informacija. Ji ne pakeičia ar dubliuoja dabartines keitimosi ir dalijimosi informacija sistemas bei platformas, o jas papildo. Pagrindinis jos tikslas – didinti stebėjimo

---

¹ 2014 m. kovo 6 d. bendras Komisijos ir Europos išorės veikslių tarnybos komunikatas JOIN(2014) 9 *final*.

² COM(2009)538 galutinis ir COM(2010)584 galutinis.

³ Žr., pavyzdžiui, vadinamąją Limasolio deklaraciją, kurią 2013 m. priėmė Europos ministrai ir patvirtino Ministrų Taryba, bei Tarybos išvadas dėl jūrų priežiūros 2009–2013 m., į kurias daroma nuoroda ir poveikio vertinime.

operacijų veiksmingumą, kokybę, reagavimo greitį ir koordinavimą Europos jūrų srityje ir skatinti inovacijas siekiant ES ir jos piliečių gerovės ir saugumo.

Jūrų srities BDIA neturės įtakos nei valstybių narių administracinėms struktūroms, nei dabartiniams šios srities teisės aktams, nei vykdomų ES masto iniciatyvų (visų pirma tų, kurios grindžiamos teisiniais Sąjungos reikalavimais) įgyvendinimui. Kadangi valstybių narių administracinės struktūros skiriasi, administraciniai veiksmai įgyvendinant šią iniciatyvą nacionaliniu lygmeniu priklausys nuo padėties kiekvienoje valstybėje narėje.

Siekama užtikrinti, kad jūrų stebėjimo informacija, kurią surenka viena jūrų institucija ir kuri laikoma būtina kitų institucijų operatyvinei veiklai, būtų galima dalytis ir ją panaudoti įvairiais tikslais, o ne tą pačią informaciją rinkti ir rengti kelis kartus arba rinkti ir laikyti tik dėl vieno tikslo. Jūrų stebėjimo informacija galėtų būti pirminiai ar neapdoroti tam tikro formato duomenys, arba informacija, gauta iš duomenų, kurie buvo apdoroti ir kuriems suteikta tam tikra prasmė. Informacija gali būti bazinė arba išsami. Jūrų stebėjimo informacijos duomenys apima, pvz., laivų buvimo vietą ir maršrutą, krovinių duomenis, jutiklių duomenis, diagramas ir žemėlapius, meteorologinius vandenynų duomenis ir t. t. Tais atvejais, kai pagal tokius duomenis yra atpažįstamas asmuo arba jį galima atpažinti, bus būtina taikyti⁴ ES duomenų apsaugos priemones⁵. Perėjus prie kompleksinio duomenų naudojimo ir užtikrinus dabartinių jūrų stebėjimo sistemų sąveikumą⁶, duomenims rinkti reikės mažiau laiko bei išteklių ir, geriausiu atveju, institucijos visada disponuos patikimiausia turima informacija apie padėtį jūroje.

Nepakankamai optimalus institucijų bendradarbiavimas netiesiogiai gali lemti duomenų rinkimo veiklos dubliavimą. Tai taip pat gali turėti įtakos su stebėjimu susijusių išteklių – kaip antai radarų, ryšių sistemų, laivų, sraigatarnių, lėktuvų ir palydovų – įsigijimui, priežiūrai ir diegimui. Geresnis keitimasis informacija galėtų padėti išvengti tų pačių išteklių įsigijimo kelis kartus, to paties jūrų rajono tikrinimo du kartus arba tos pačios informacijos rinkimo kelis kartus ar jūroje vykdomų užduočių sutapimo.

Būtina sąlyga siekiant užtikrinti sklandų jūrų stebėjimo veikloje dalyvaujančių nacionalinių valdžios institucijų praktinį bendradarbiavimą – sukurti galimybes aktyviau keistis informacija.

Iš jau pasiektų rezultatų matyti, kad jūrų srities BDIA turėtų daug akivaizdžių privalumų. Visų pirma geresnis keitimasis informacija yra svarbi sąlyga siekiant:

- pagerinti žinias ir padidinti informuotumą apie jūrų padėtį. Dėl to galėtų pagerėti prevencija, parengtumas ir reagavimas į jūrų saugumo incidentus, susijusius su tarpvalstybiniu ir organizuotu nusikalstamumu (pvz., neteisėta prekyba, neteisėta žvejyba, piratavimu, ginkluotais apiplėšimais, terorizmu), jūrų sauga ir neteisėtu teršalų išleidimu arba atsitiktine jūros tarša. Vertinimai⁷, kuriuose dalyvavo valstybių narių ekspertai, aiškiai parodė, kad institucijos jūrų stebėjimo veiklą valdytų veiksmingiau, jei planuodamos ir vykdydamos operatyvinę veiklą disponuotų visa

⁴ Su jūrų stebėjimu susijusios informacijos, kuriai taikomos duomenų apsaugos taisyklės, pavyzdys yra informacija apie laivo kapitoną ir kitus įgulos narius.

⁵ Direktyva (EB) Nr. 46/1995, Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR ir Reglamentas (EB) Nr. 45/2001. Tokiu atveju duomenimis keistis galima tik labai konkrečiais tikslais ir vadovaujantis kuo mažesnio duomenų kiekio pateikimo principu, jais reikėtų keistis tik tais atvejais, kai nustatomas operatyvinis poreikis.

⁶ Sąveikumas reiškia tai, kad informaciją automatiškai galima išsiųsti iš vienos jūrų stebėjimo institucijos sistemos į kitos jūrų stebėjimo institucijos sistemą.

⁷ 3 skirsnyje nurodytos parengiamųjų veiksmų ir projektų ataskaitos.

susijusia informacija. Tai galėtų padėti sumažinti minėtą riziką ir grėsmes vidutiniškai 30 proc. Tinkami pavyzdžiai būtų civilinių ir karinių institucijų dalijimasis informacija apie migrantų srautą į Šengeno erdvę per Viduržemio jūrą; arba tai, kad susiklosčius ekstremaliai situacijai vienu „mygtuko paspaudimu“ būtų galima sujungti jūrų baseine taikomas įprasto rutininio stebėjimo priemonės ir ekstremaliųjų situacijų valdymo priemonės;

- smarkiai sumažinti duomenų rinkimo pastangas. Suinteresuotosios šalys nurodė, kad esama didelio poreikio keistis papildomais duomenimis – visų pirma tarp civilinių ir karinių valdžios institucijų, ir kad daugiau kaip 40 proc. ES surenkamų duomenų (tokių kaip informacija, susijusi su bendradarbiauti nelinkusiais objektais, ir laivų identifikavimo informacija) tuo pačiu metu renka kelios institucijos;
- sumažinti su jūrų stebėjimu susijusias administracines ir veiklos sąnaudas. Valstybių narių ekspertų atlikti skaičiavimai parodė, kad dėl geresnio keitimosi informacija sutaupytos lėšos Europos ekonomikai galėtų duoti maždaug 400 mln. EUR bendros naudos per metus, o viešosios valdžios institucijos tiesiogiai sutaupyty ne mažiau kaip 40 mln. EUR per metus. Atitinkamos investicinės sąnaudos sudaryty maždaug 10 mln. EUR per metus pirmuosius dešimt metų.

3. Pažanga siekiant geresnio jūrų stebėjimo – kas padaryta iki šiol?

Iniciatyvos, kuriomis siekiama gerinti keitimąsi informacija jūrų srityje, vykdomos jau kurį laiką. Nuo 2002 m. imtasi svarbių veiksmų ir nacionaliniu, ir Sąjungos lygmenimis, visų pirma civiliniame sektoriuje. Jau padaryta pažanga ES lygmeniu vykdamas įvairias teisinės priemones, padėjusias sukurti skirtingoms politikos sritims skirtas sistemas, kai kuriais atvejais apimančias daugiau negu vieną sektorių.

Tarp minėtų sistemų yra Sąjungos laivybos informacijos sistema *SafeSeaNet*, kuria teikiamos integruotos jūrų paslaugos⁸, *inter alia*, skirtos laivų eismo stebėjimui (informuotumas apie padėtį) vykdyti ir ES teisės aktų įgyvendinimui užtikrinti, ir kurią administruoja Europos jūrų saugumo agentūra (EMSA) ir valdo Komisijos Mobilumo ir transporto generalinis direktoratas (MOVE) kartu su ES šalių ir EEE valstybių aukšto lygio valdymo grupe⁹; Bendra ekstremaliųjų situacijų ryšių ir informacijos sistema (CECIS), kuri sudaro sąlygas keistis informacija įvykus incidentams ar katastrofoms jūroje ir kurią valdo Komisijos Humanitarinės pagalbos generalinis direktoratas (ECHO); valstybių narių valdoma Laivų stebėjimo sistema (LSS); Keitimosi žvejybos duomenimis sistema (angl. santrumpa DEH) ir Universalus elektroninis keitimosi žvejybos duomenimis (angl. santrumpa FLUX) kalbos sistema, kurią valdo Jūrų reikalų ir žuvininkystės generalinis direktoratas (MARE) ir kuria remiama bendra žuvininkystės politika; Jūrų stebėjimo tinklas (MARSUR), kurį valdo Europos gynybos agentūra (EGA) ir kuriuo remiama bendra užsienio ir saugumo politika; Europos sienų stebėjimo sistema (EUROSUR), gerinanti valstybių narių ir ES pasienio agentūros (FRONTEX) informuotumą apie padėtį ir reagavimo pajėgumus prie išorės sienų; taip pat Saugaus keitimosi informacija tinklo programa (SIENA), EUROPOLO keitimosi informacija sistema ir Jungtinio tyrimų centro *Blue Hub* platforma, kuri padeda vykdyti su jūrų stebėjimu ir informuotumu apie padėtį jūroje susijusius ES mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą ir išbandyti anksčiau nenaudotus naujus duomenų šaltinius.

⁸ *SafeSeaNet, CleanSeaNet*, Europos Sąjungos tolimojo laivų identifikavimo ir sekimo (LRIT) duomenų centras ir THETIS.

⁹ Komisijos sprendimas 2009/584/EB.

ES lygmeniu ypač svarbi Pranešimo formalumų direktyva¹⁰, kuria nustatomos nacionalinės vieno langelio sistemos. 2015 m. birželio mėn. visiškai pradėjus taikyti minėtą langelio sistemą bus sukurtos centrinės nacionalinės keitimosi informacija platformos, skirtos su laivais susijusiai informacijai teikti ir ja dalytis tarp visų kompetentingų institucijų; jos taip pat bus susietos su Sąjungos laivybos informacijos sistema ir kitomis sistemomis, todėl atitinkama tarpsektorinė ir tarpvalstybinė jūrų srities informacija bus teikiama visoms institucijoms (visų pirma civilinėms). Tolesnės iniciatyvos, kuriomis siekiama gerinti dalijimąsi informacija, be kitų, yra būsima su Sąjungos muitinės kodeksu¹¹ susijusi muitų rizikos valdymo ir tiekimo grandinės saugumo strategija, naujajame Bendros žuvininkystės reglamente¹² numatytos nuostatos ir Europos jūrų stebėjimo ir duomenų tinklas (EMODNET)¹³.

Įgyta patirtis parodė, kad tolesnis bendradarbiavimas susijęs su papildoma nauda. Vienas iš pavyzdžių – operatyviais tikslais naudojamos integruotos jūrų srities paslaugos (užtikrinančios geresnį jūrų padėties vaizdą), kurias Europos jūrų saugumo agentūra teikia FRONTEX ir Europos žuvininkystės kontrolės agentūrai (EŽKA). Tai galėtų tapti pavyzdžiu, kaip galima tęsti bendradarbiavimą nacionaliniu lygmeniu.

Siekdamos pagerinti koordinavimą nacionaliniu lygmeniu, kai kurios valstybės narės jau įgyvendino tokias priemones kaip nacionaliniai koordinavimo centrai, kuriuose dalyvauja visos susijusios institucijos (civilinės ir karinės). Tokie centrai galėtų būti pavyzdys kitiems.

Po 2010 m. komunikato dėl BDIA paskelbimo įgyvendinant BDIA veiksmų planą padaryta pažanga. Valstybės narės glaudžiai bendradarbiavo *BlueMassMed*, *MARSUNO* ir *Cooperation* projektuose.¹⁴

BlueMassMed projekte dalyvavusios valstybės narės¹⁵ sukūrė nacionalinių IT punktų (angl. *IT nodes*), ateityje galinčių tapti nacionaliniais informacijos centrais, koncepciją.

MARSUNO projekte dalyvavusių valstybių narių¹⁶ pažanga visų pirma susijusi su teisinės padėties peržiūra ir pateiktais galimos valdymo struktūros pasiūlymais.

Cooperation projekte dalyvavusios valstybės narės¹⁷, pasitelkusios realaus gyvenimo jūrų stebėjimo scenarijus, apskaičiavo galimą papildomą ekonominę naudą, sukuriama jūrų srities BDIA. Jos taip pat atliko tyrimą apie institucijų turimas prieigos prie keitimosi informacija sistemų teises ir sukūrė lanksčios „bendros kompiuterių kalbos“ (bendrojo duomenų modelio), kurią prareikūs galima naudoti siekiant užtikrinti stebėjimo informacijos sistemų sąveikumą, koncepciją.

Šios iniciatyvos patvirtino ir padėjo išnagrinėti veiklos poreikį, susijusį su keitimusi informacija tarp įvairių sektorių, o siekiant užtikrinti nuoseklų jų įgyvendinimą, jos buvo reguliariai aptariamoms valstybių narių jūrų stebėjimo ekspertų grupėje ir BDIA techninėje patariamojoje grupėje, sudarytoje iš įvairių jūrų viešųjų institucijų ir ES agentūrų atstovų.

¹⁰ Direktyva (ES) Nr. 65/2010.

¹¹ Reglamentas (ES) Nr. 952/2013.

¹² Reglamentas (ES) Nr. 1380/2013.

¹³ www.emodnet.eu

¹⁴ www.bluemassmed.net, www.marsuno.eu, <http://www.coopp.eu/>

¹⁵ Prancūzija, Graikija, Italija, Malta, Portugalija ir Ispanija.

¹⁶ Švedija, Belgija, Estija, Suomija, Prancūzija, Vokietija, Latvija, Lietuva, Norvegija, Lenkija ir Rusija kaip stebėtoja.

¹⁷ Suomija, Bulgarija, Estija, Prancūzija, Vokietija, Airija, Norvegija, Portugalija, Rumunija, Švedija ir Ispanija.

4. Tolesni su jūrų srities BDIA susiję veiksmai

Jau padaryta pažanga sudaro sąlygas dirbti toliau ir visų pirma susitelkti į neišspręstas problemas, parodant kad įgyvendinti jūrų srities BDIA viziją yra siekiama ir nacionaliniu, ir ES lygmenimis. Vienas svarbiausių poreikių – gerinti keitimąsi informacija tarp karinių ir civilinių institucijų. Karinės institucijos turi daugiausia jūrų stebėjimo duomenų, todėl svarbu įtraukti gynybos bendruomenę ir nustatyti informaciją, kuria civilinės ir karinės valdžios institucijos, pasinaudodamos jūrų srities BDIA, galėtų keistis tarpusavyje.

Minėtuose *MARSUNO*, *BlueMassMed* ir *Cooperation* projektuose buvo nustatytos tolesnio tarpvalstybinio ir tarpsektorinio bendradarbiavimo prioritetinės sritys. Šios sritys apima, *inter alia*:

- keitimąsi informacija apie patruliuojančių laivų ir orlaivių buvimo vietą ir funkcines specifikacijas realiuoju laiku, kad būtų užtikrintas kaip įmanoma greitesnis reagavimas į masines gelbėjimo operacijas ir (arba) kitus įvykius jūroje;
- tarpvalstybinių krizių valdymui skirtas bendradarbiavimo priemonės;
- duomenų konsolidavimą ir keitimąsi informacija, susijusia su ES vandenyse plaukiojančiais įtartiniais laivais, ir
- nacionalinius pramoginių laivų registrus: kompiuterizuotą informacijos prašymų tvarkymą tarp valstybių narių.

Siekiant išvengti pastangų dubliavimo, bus labai svarbu toliau remtis esamomis priemonėmis ir pasiekimais.

Tolesniais veiksmais siekiama palengvinti keitimąsi informacija, todėl neturėtų būti kuriama naujų įpareigojimų rinkti duomenis ar nurodoma, kokia informacija reikia keistis. Tai bus paliekama duomenų savininko sprendimui.

Komisija ketina imtis šių tolesnių veiksmų:

- 2014 m. Komisija planuoja pradėti ES mokslinių tyrimų septintąją bendrąją programą (FP7), kad plačiu mastu išbandytų jūrų srities BDIA, visų pirma tarp civilinių ir karinių institucijų. Be to, Komisija skatins inovacijų diegimą, finansuojamą Europos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų bendrųjų programų lėšomis;
- Iki 2016 m. pabaigos Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, parengs neprivalomą jūrų srities BDIA vadovą, kuriame pateiks geriausios patirties rekomendacijas ir naudingą informaciją apie tai, kaip taikyti jūrų srities BDIA. Rekomendacijomis, be kitų dalykų, norima skatinti kultūrą, kurioje vertinama tai, kad jūrų stebėjimo veikloje dalyvaujančios nacionalinės institucijos dėl bendro intereso dalijasi žiniomis sektorių viduje ir tarp skirtingų sektorių. Vadove taip pat bus pateikiamos gairės, kaip atitinkamoms institucijoms rekomenduojama tvarkyti asmeninę ar neskelbtiną komercinę informaciją. Vadove taip pat turėtų būti atsižvelgta į įvairius parengiamuosius veiksmus, kaip antai FP7 projektą, *Cooperation* projektą ir tokius bandomuosius projektus kaip *MARSUNO*, *BlueMassMed* ir projektą „Sistemos *SafeSeaNet* plėtojimas siekiant paremti BDIA ir kitas bendruomenes“, finansuotą pagal integruotos jūrų politikos (IJP) programą;
- Komisija rems priemones, skirtas jūrų stebėjimo sistemų sąveikumą užtikrinantiems standartams rengti, palaikyti ir platinti. Tokie standartai sudarys palankesnes sąlygas už stebėjimą atsakingoms institucijoms keistis jūrų informacija ir kurti IT

sprendimus, nes tai yra didžiausias iššūkis siekiant valstybių narių bendradarbiavimo, pramonės vystymo ir konkurencingumo. Jie turėtų apimti bendrąjį duomenų modelį¹⁸ (paremtą technologiniais sprendimais, kurie jau sukurti ir privalomi pagal Sąjungos teisę), kuris turėtų būti naudojamas kaip interpretavimo priemonė sukurti sąsajai tarp jūrų stebėjimo informacijos sistemų, visų pirma civilinių ir karinių sistemų. Iki 2017 m. pabaigos bus apibrėžta viešosioms paslaugoms skirta techninė bazinė architektūra pagal Europos bazinę sąveikumo architektūrą, sukurtą vykdant Europos skaitmeninės darbotvarkės programą „Europos viešojo administravimo institucijų sąveikumo sprendimai“ (ISA programą). Tai pat reikės specifikacijų, skirtų virtualiam bendradarbiavimui esamų IT sistemų¹⁹ pagrindu;

- paraleliai valstybės narės reikėtų skatinti prireikus toliau modernizuoti savo jūrų stebėjimo IT struktūrą ir gerinti jūrų stebėjime dalyvaujančių institucijų dalijimąsi informacija. Nedidelės apimties tobulinimui galima gauti ES finansavimo lėšų;
- valstybės narės taip pat kaip įmanoma anksčiau turėtų įtraukti ir kompetentingas nacionalines duomenų apsaugos institucijas siekdamas užtikrinti, kad veiklos priemonės ir tikslai atitiktų nacionalinius duomenų apsaugos reikalavimus. Vienas iš būdų paremti nacionalines iniciatyvas galėtų būti išankstiniai poveikio vertinimai, kuriais užtikrinama, kad būtų imamasi veiksmingiausių ir ekonomiškai efektyviausių priemonių;
- Komisija toliau peržiūrės dabartinius ES lygmens sektoriaus teisės aktus siekdama pašalinti galimas likusias teises kliūtis, trukdančias dalintis informacija tarp sektorių, ir kartu užtikrins, kad būtų laikomasi atitinkamų duomenų apsaugos reikalavimų. Nors, Komisijos nuomone, daugelis jų buvo pašalinta, nacionaliniu lygmeniu jų vis dar gali būti. Jų gali būti likę dėl valstybių narių institucijų organizacinės struktūros²⁰;
- reikia toliau svarstyti administracinės struktūras, būtinas valdant jūrų srities BDIA, visų pirma nacionalinių institucijų susitarimų dėl paslaugų lygio poreikį.

Iki 2018 m. Komisija taip pat pradės peržiūros procesą siekdama įvertinti jūrų srities BDIA įgyvendinimą ir tolesnės veiklos būtinybę.

Komisija pabrėžia, kad valstybės narės atsako už tai, kad būtų užtikrinamas veiksmingas jų suverenumui ir jurisdikcijai priklausančių vandenių, o prireikus ir atviros jūros stebėjimas. Už praktinį institucijų keitimąsi paslaugomis, susijusiomis su jūrų stebėjimo informacija, atsakingos valstybės narės, tačiau kai kuriais atvejais šį procesą gali palengvinti ir paremti ES agentūros. Todėl, laikantis subsidiarumo principo, keitimosi tokia informacija veiklos aspektai turi būti decentralizuoti iš esmės perkeltant juos nacionalinėms institucijoms.

Kartu būtina imtis veiksmų ir ES lygmeniu, kadangi keitimuisi informacija taip pat būdingas tarptautinis komponentas ir paprastai jis susijęs su bendradarbiavimu regiono arba jūros baseino lygmeniu. Be to, dalijimasis kai kuria informacija jau reglamentuojamas ES lygmeniu. Todėl Komisijos vaidmuo turėtų būti ne tik užtikrinti jau taikomų Sąjungos teisės aktų įgyvendinimą ir veikimą, bet ir toliau atlikti jūrų srities BDIA proceso įgyvendinimo

¹⁸ Tai yra terminų sąrašas, reikšmės, pavadinimų suteikimo tvarka, duomenų formatas ir duomenų ryšiai.

¹⁹ Tikralaikis žinučių siuntimas, tiesioginis vaizdo perdavimas, vaizdo ir garso konferencijos.

²⁰ Vykdant parengiamąją veiklą dažniausiai nustatyta kliūtis yra tik viena sektoriaus funkcija apriboti jūrų stebėjimo pareigūnų įgaliojimai valstybėse narėse – tai jiems užkerta kelią bendradarbiauti ir keistis informacija su kitomis institucijomis. Todėl Komisija skatins nacionaliniu lygmeniu šiuos teisinius apribojimus pašalinti.

tarpininkės ir koordinatorės funkciją siekiant toliau gerinti ir skatinti keitimąsi atitinkama informacija, visų pirma tarp jūrų stebėjimo dalyvaujančių civilinių ir karinių institucijų, taip pat ES lygmeniu užtikrinti jūrų stebėjimo sistemų sąveikumą dabartinių sistemų ir sprendimų pagrindu, nekuriant naujos sistemos.

5. Išvada

Jūrų srities BDIA – tarpsektorinė, nuosekli ir ekonomiškai efektyvi iniciatyva – yra svarbus numatytos ES jūrų saugumo strategijos principus ir tikslus atitinkantis elementas. Labai svarbu remti jūrų stebėjimo veiklą ES jūrų srityje. Tęsimas darbas ir toliau padės laikytis pagrindinių principų, kuriais siekiama išvengti pastangų dubliavimo ir taikyti veiksmingus ir ekonomiškai efektyvius sprendimus, ir bus grindžiamas šiame komunikate išdėstytais veiksmais ir reikšminga visų valstybių narių institucijų ir tarnybų bei atitinkamų agentūrų patirtimi. Šiuo etapu Komisija nemato būtinybės taikyti tarpsektorinės teisėkūros iniciatyvos.

Igyvendinant jūrų srities BDIA toliau reikės dirbti ir ES, ir nacionaliniu lygmenimis.

Nacionaliniu lygmeniu reikės imtis veiksmų siekiant užtikrinti, kad susijusios institucijos, visų pirma civilinės ir karinės, galėtų keistis informacija. Todėl Komisija ragina valstybes nares mokytis vienos iš kitų, semtis įkvėpimo iš patirties, sukauptos diegiant keliose šalyse jau taikomus nacionalinius koordinavimo mechanizmus ir nacionaliniu lygmeniu įgyvendinti bendrą dalijimosi informacija aplinką jūrų srityje, vadovaujantis jūrų srities BDIA skirtu ES lygmeniu suformuluotu požiūriu ir visapusiškai panaudojant dabartines keitimosi informacija priemones.

Komisija ragina Europos Parlamentą ir Tarybą pateikti politines gaires ir patvirtinti savo norą remti šiame komunikate išdėstytus pasiūlymus.